

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Кучинський В.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

У сучасних умовах господарювання ефективність використання трудового потенціалу визначає результати діяльності підприємств та можливість соціально-економічного зростання економіки загалом [1]. Трудовий потенціал є наявною і можливою в майбутньому кількістю та якістю праці, якою володіє суспільство, колектив організації, індивід за даного рівня розвитку науки і техніки. Економічна сутність трудового потенціалу полягає в тому, що він, виступаючи у формі діючої робочої сили, створює матеріальні й духовні цінності, а як потенційна робоча сила – здатний їх виробляти [2]. Під використанням трудового потенціалу розуміють ступінь його залучення до суспільно корисної діяльності та ефективності застосування в економіці, тобто реалізовану трудову активність. Основними напрямками підвищення ефективності використання трудового потенціалу є: 1. Збільшення якості робочої сили – сукупності людських характеристик, що виявляються у процесі праці. Від рівня якості робочої сили залежить продуктивність використання матеріальних, технічних і людських ресурсів [3, 4]. 2. Раціоналізація розподілу трудового потенціалу. Залучення трудового потенціалу до суспільно корисної праці значною мірою залежить від того, наскільки раціонально він розміщений і розподілений. В розподілі трудового потенціалу важливу роль відіграє міграція населення, соціально-економічна суть якої полягає у забезпеченні кількісної та якісної відповідності між потребою у робочій силі та наявністю її у різних регіонах [5, 6]. 3. Мотивація трудової активності – це процес свідомого вибору певної лінії поведінки з метою підвищення продуктивності праці зайнятого населення та активності безробітного у сфері пошуку роботи та підвищення конкурентоспроможності [2, 7, 8]. 4. Оптимізація трудового процесу. Одним з важливих резервів підвищення ефективності використання трудового потенціалу, який пов'язано з інтенсифікацією праці на основі зміни її змісту, є застосування в практичній діяльності методів економіко-математичного моделювання та комп'ютерної техніки [9].

Література:

1. Дяченко Т.А. Конкурентні стратегії промислових підприємств, що надають ремонтні послуги / Т.А. Дяченко // Бізнес Інформ. – Харків: ВД «Інжек», 2015. – №6. – С. 150-154.
2. Васильченко В.С. Управління трудовим потенціалом: Навч. посіб. / В.С. Васильченко, А.М. Гриненко, О.А. Грішнова, Л.П. Керб. – К.: КНЕУ, 2005. – 403 с.
3. Кучинський В.А. Визначення напрямків розвитку кадрового потенціалу підприємства / В.А. Кучинський, О.В. Мазенков, І.С. Локтіонова // Вісник НТУ «ХПІ». – 2014. – №64. – С. 148-154.
4. Кучинський В.А. Управління кадровим потенціалом підприємства / В.А. Кучинський, І.С. Білоцерківська // Вісник НТУ «ХПІ». – 2014. – №64. – С. 135-141.
5. Максименко Я.А. Миграционные процессы в Украине: проблемы и перспективы / Я.А. Максименко, И.И. Хайло // Вісник НТУ «ХПІ». Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ», 2014. – №23 (1066). – С. 40-47.
6. Максименко Я.А. Зовнішня міграція в Україні: сприяння розвитку чи бар'єр? / Я.А. Максименко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2012. – Т. 2, №5. – С. 240-244.
7. Гуцан О.М. Мотиваційний потенціал працівника як резерв розвитку підприємства / О. М. Гуцан // Економічні науки. Серія: «Економіка та менеджмент». – Луцьк : Луцький національний технічний університет, 2014. – Випуск № 11 (42).
8. Гуцан А.Н. Оценка эластичности мотивационных мероприятий на промышленном предприятии [Електронний ресурс] / А.Н. Гуцан, П.Г. Перерва // Економіка: реалії часу. – Одеса: ОНПУ, 2013.–№4(9). – С.37-48. – Режим доступу до журн.: www.economics.opu.ua/2013/n4.html.
9. Скворчевський О.Є. Оптимізаційні методи і моделі в економіці і менеджменті: текст лекцій курсу «Економіко-математичні методи та моделі» / О.Є. Скворчевський. – Харків: НТУ «ХПІ», 2014. – 76 с. // Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/7765>.